

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia 31 marca 2010 r.

Pan

Andrzej Cieśla

Przewodniczący Zarządu Związku

Gmin Ziemi Kujawskiej

w Aleksandrowie Kujawskim

LBY-410-21-01/2009
P/09/127

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy skontrolowała Związek Gmin Ziemi Kujawskiej z siedzibą w Aleksandrowie Kujawskim, zwany dalej „Związkiem” lub „ZGZK”. Kontrola dotyczyła gospodarowania mieniem przez Związek w okresie od 1 stycznia 2003 r. do 30 czerwca 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 3 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Przewodniczącemu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Związku w zakresie gospodarowania mieniem w latach 2003-2009 (I półrocze), pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. Formułując powyższą ocenę, NIK uwzględniła prawidłową realizację zadań objętych kontrolą, polegających na:

- zgodnym z przepisami prawa utworzeniu Związku i przyjęciu jego statutu, zwanego dalej „Statutem”, przez rady sześciu gmin z terenu byłego województwa włocławskiego oraz doprowadzeniu do wpisania ZGZK do rejestru związków międzygminnych oraz

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

opublikowania Statutu w Dzienniku Urzędowym Województwa Włocławskiego z dnia 20 grudnia 1991 r.;

- utworzeniu organów Związku tj. Zgromadzenia oraz Zarządu i dokonywaniu w ich składzie zmian wynikających z kadencyjności organów gmin;
- opracowywaniu i uchwalaniu budżetu Związku, z zachowaniem procedury i terminów określonych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zwanej dalej „ustawą o s.g.”² oraz w ustawie z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych³, zwanej dalej „ustawą o fin. publ. z 1998 r.” i w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, zwanej dalej „ustawą o fin. publ. z 2005 r.”;
- wprowadzeniu zarządzeniami Przewodniczącego Zarządu Związku procedur kontroli wewnętrznej, w tym regulaminu kontroli wewnętrznej, zasad obiegu i kontroli dokumentów, instrukcji inwentaryzacyjnej oraz wprowadzeniu i aktualizacji zasad (polityki) rachunkowości;
- prowadzeniu (ręcznym) ksiąg rachunkowych Związku w jego siedzibie i sporządzaniu zgodnie z danymi księgowymi sprawozdań budżetowych i terminowym ich przekazywaniu w latach 2006-2009 (I półr.) do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, zwanej dalej „RIO”;
- odpowiednim przechowywaniu, ochronie i uporządkowaniu dokumentacji księgowej Związku;
- przeprowadzaniu inwentaryzacji środków trwałych zgodnie z terminami określonymi w art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴.

2. Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na nieprawidłowości polegające na:

- przedkładaniu z opóźnieniem Wojewodzie Kujawsko-Pomorskiemu przez Przewodniczącego Zarządu Związku uchwał Zgromadzenia Związku, czym naruszono obowiązek zawarty w art. 90 ust. 1 w związku z art. 99 ust. 1a ustawy o s.g.. Z 58 uchwał Zgromadzenia przedłożonych Wojewodzie w latach 2003-2009 (do 30 czerwca), aż 30 (51,7 %) przekazano z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 290 dni;
- niepublikowaniu na stronie Związku w Biuletynie Informacji Publicznej opinii RIO w sprawach: możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez Związek

² Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.

³ Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz. 148 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.

i prognozy kwoty długu Związku załączonej do budżetu, a od 2006 r. do projektu uchwały budżetowej Związku, do czego zobowiązywał art. 115 ust. 2 ustawy o fin. publ. z 1998 r. i art. 172 ust. 2 ustawy o fin. publ. z 2005 r. oraz informacji o stanie mienia komunalnego Związku, zgodnie z wymogiem art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej⁵;

- wystąpieniu w latach 2003-2009 (I półr.) opóźnień (od 2 do 203 dni w stosunku do terminów określonych Statutem) w dokonywaniu wpłat składek członkowskich przez gminy będące uczestnikami Związku;
- zapłacie w dniu 27.03.2008 r. przez Związek, na mocy wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28.12.2007 r., ustawowych odsetek w kwocie 19.995,60 zł (oraz należności głównej w kwocie 49.782,24 zł), będących skutkiem niezapłacenia spółce PI-R RemWil z Włocławka części należności za roboty inwestycyjne określone umową z ww. wykonawcą, co w ocenie NIK było działaniem niegospodarnym. Niezapłacenie ww. należności wynikało z uchwały Zarządu Związku z dnia 01.12.2004 r.

3. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na to, że:

- a) stosowany przez Biuro Związku program sprawozdawczy BESTIA nie posiadał bazy danych wcześniejszej niż z 2006 r., co uniemożliwiło ustalenie dat przekazania RIO sprawozdań budżetowych Związku za lata 2003-2005;
- b) w wyniku zawartej w dniu 11.01.2006 r. umowy dzierżawy (pomiędzy Związkiem reprezentowanym przez Pana Andrzeja Nawrockiego Przewodniczącego Zarządu i Pana Piotra Marciniaka Wiceprzewodniczącego Zarządu a PUP EKOSKŁAD Spółką z o.o. utworzoną przez Związek, reprezentowaną przez Pana Janusza Wiśniewskiego Prezesa Zarządu Spółki i Panią Alinę Kulik Członka Zarządu Spółki – będącą jednocześnie główną księgową Związku) Związek przekazał Spółce w dzierżawę na 3 lata środki trwałe w postaci 2 samochodów do transportu odpadów, rozdrabniarki do tworzyw sztucznych oraz rębarki do gałęzi i drewna za bardzo niski czynsz dzierżawny, wynoszący 200,00 zł netto rocznie. Dopiero w 2008 r. dzierżawa ww. sprzętu została objęta umową dotyczącą dzierżawy przez w. Spółkę od Związku składowiska odpadów we wsi Służewo (łącznie wysokość czynszu w 2008 r. za powyższą dzierżawę wynosiła 294.600,00 zł);

⁵ Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.

- c) pomimo upływu ponad 13 lat, Zarząd Związku nie podjął skutecznych działań w celu wywiązania się przez właściciela użytkowanych przez Związek, na podstawie umowy z dnia 19 listopada 1996 r., dwóch działek gruntu (nr 174/1 i nr 738/1), położonych w miejscowości Służewo, z zobowiązania zawartego w tej umowie, tj. przeniesienia prawa własności ww. nieruchomości w formie aktu notarialnego na Związek (po uregulowaniu ich stanu prawnego);
- d) Statut zawiera sprzeczne z obowiązującymi ustawami postanowienia, w tym dotyczące:
- podziału gmin będących członkami Związku na gminy miejskie i gminy wiejskie (§ 2 ust. 1 Statutu), którego to podziału nie przewiduje ustawa o s.g.;
 - uchwalania budżetu Związku przez Zgromadzenie (§ 13 pkt 3 Statutu), gdy art. 73a ust. 2 ustawy o s.g. stanowi, iż zgromadzenie związku uchwała plan finansowy związku międzygminnego;
 - powoływania przez Zgromadzenie skarbnika Związku (§ 13 pkt 8 Statutu), gdy art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych⁶ nie przewiduje zatrudnienia, na podstawie powołania, skarbnika związku międzygminnego;
 - prowadzenia gospodarki finansowej Związku w oparciu o budżet uchwalony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budżetowego (§ 30 Statutu), gdy art. 73a ust.1 ustawy o s.g. stanowi, iż do gospodarki finansowej związku międzygminnego stosuje się odpowiednio przepisy o gospodarce finansowej gmin, tj. przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷;
 - nadzoru nad Związkiem sprawowanego przez Wojewodę Włocławskiego (§ 48 ust. 2 Statutu), pomimo że obecnie wojewodą właściwym do sprawowania nadzoru nad Związkiem jest Wojewoda Kujawsko-Pomorski.

Ponadto NIK zwraca uwagę, iż określenie w § 23 ust. 2 Statutu liczby członków Zarządu Związku na: „od 3 do 7 osób” jest niezasadne, gdyż od dnia 27 października 2002 r. przestały obowiązywać przepisy art. 28 ust. 1 i art. 73 ust. 5 ustawy o s.g., określające liczbę członków zarządu związku międzygminnego w powyższy sposób.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie działań w celu zapewnienia terminowego przekazywania Wojewodzie Kujawsko-Pomorskiemu uchwał Zgromadzenia.

⁶ Dz. U. Nr 223, poz.1458

⁷ Dz. U. Nr 157, poz. 1240.

2. Opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej opinii RIO w sprawach: możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez Związek i prognozy kwoty długu Związku załączonej do budżetu (od 2006 r. do projektu uchwały budżetowej) oraz informacji o majątku Związku z lat 2003-2009.
3. Podjęcie działań zapewniających terminowe wpłaty składek członkowskich przez gminy uczestniczące w Związku.
4. Podjęcie działań eliminujących niezasadne ponoszenie kosztów z tytułu realizacji umów zawartych przez Związek.
5. Rozważenie podjęcia działań w celu uzyskania przez Związek prawa własności działek gruntu nr 174/1 i nr 738/1 położonych w miejscowości Służewo.
6. Podjęcie działań mających na celu dostosowanie Statutu do obowiązujących przepisów prawa.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Przewodniczącego w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Przewodniczącemu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.